

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete

Hur håller sig skogsentreprenörer uppdaterade gällande författningar och föreskrifter?

*How do forest contractors keep themselves updated
regarding statutes and regulations?*

*Författare: Anton Larsson
Handledare: Charlotta Håkansson
Examinator: Johan Lindeberg
Handledare, Skogforsk: Niklas Fogdestam
Datum: 2015-04-22
Kurskod: 2TS10E, 15 hp
Ämne: Skogsbruk
Nivå: Kandidat*

Institutionen för Skogs- och träteknik

Sammanfattning

Över 90 % av det skogliga arbetet utförs idag på entreprenad och det är därför av stor vikt att avtalen mellan entreprenör och uppdragsgivare är tydliga och väl utförda. Avtalspaketet för skogsentreprenad (APSE) är en samling kontraktsmallar som tagits fram gemensamt av ett antal aktörer i branschen med just detta i åtanke. Tillsammans med avtalspaketen har det arbetats fram ett dokument som heter Allmänna bestämmelser för skogsentreprenad (ABSE09). Dessa bestämmelser reglerar ansvarsfördelningen mellan parterna i entreprenadavtalet och ska optimera riskfördelningen genom en balans av rättigheter och skyldigheter. I detta dokument finns en paragraf som i korthet tydliggör att entreprenören ansvarar för att ha kännedom om samt hålla sig uppdaterad av författningar och myndighetsföreskrifter i den utsträckning de berör dennes åtagande.

Syftet med detta arbete är att undersöka hur entreprenörer gör för att fullfölja detta åtagande samt vilka kanaler som finns tillgängliga för detta ändamål. Eventuella hinder och försvårande omständigheter belyses även i anslutning till detta. I undersökningen har 20 st. intervjuer genomförts med skogliga entreprenörer som arbetar med gallring och slutavverkning, avgränsat till företag med max 2 anställda maskinförare. Resultatet av undersökningen visar att uppdragsgivare och branschtidningar är de vanligaste källorna för information gällande författningar och myndighetsföreskrifter. Även webbsidor och branschkollegor uppgavs som informationskällor i viss utsträckning. Merparten av respondenterna ansåg informationen vara ganska tillgänglig men tidsbrist och otydlighet var två faktorer som försvårade möjligheten att hålla sig uppdaterad inom området. 70 % av de tillfrågade upplevde att uppdragsgivaren tog på sig ett visst, eller till stor del ansvar för att informera om nytillkomna författningar och föreskrifter. 60 % förväntade sig detta av uppdragsgivaren till fullo, eller till viss del.

Uppdragsgivare och tidningar har den gemensamma nämnaren att de är lättillgängliga. Uppdragsgivaren, vanligtvis i form av en fälttjänsteman, har entreprenören ofta kontakt med som en naturlig del av arbetet och tidningen som ligger på köksbordet är lätt att öppna en stund under frukosten. Webbsidor kräver en mer aktiv handling samt vissa förkunskaper om vart man ska söka informationen. En applikation till mobiltelefoner som notifierar om nytillkomna författningar och föreskrifter var något merparten av de intervjuade skulle uppskatta och över 60 % skulle direkt använda sig av en sådan applikation. Gamla strukturer finns i högsta grad kvar där skogsentreprenörer ser sig själva som anställda av skogsbolagen eller föreningarna vilket påverkar förväntningarna på uppdragsgivaren gällande ansvar kring informering av författningar och föreskrifter. Detta bottnar i övergången som skett de senaste 30 åren från att bolag och föreningar i skogsbranschen har haft egna maskinparker med anställda maskinförare till dagens struktur där nästan allt skogligt arbete utförs på entreprenad.

Abstract

Over 90% of forestry work is carried out today by contractors, therefore clear agreements between the client and the contractor it is of utmost importance. Contract Packages for work within the forest sector (APSE) is a collection contract templates that the industry jointly developed for this purpose. The purpose of this thesis is to examine how forest contractors do to keep themselves updated of the current laws and government regulations, which channels are available to accomplish this and what possible obstacles may occur. 20 interviews were conducted with contractors engaged in logging. The results show, among other things, the availability of and which channels most contractors use out of which aggravating circumstances exist and how strong they are perceived and what is expected of the client in this regard.

Keywords: *entreprenad, entreprenör, skogsentreprenör, APSE, ABSE, skogsbolag*

Förord

Jag träffade Nicklas Fogdestam och Malin Säaf från Skogforsk under en informationsdag de anordnade kring de allmänna bestämmelserna för skogsentreprenad. Erbjudandet om att skriva examensarbete åt APSE-kommittén yttrades och jag nappade senare på detta. Att skriva ett arbete med direkt förankring till min framtida yrkesroll som virkesinköpare är något jag känner tacksamhet inför. Det har varit mycket intressant och lärorikt att få en inblick i hur skogliga entreprenörer hanterar dessa frågor samt vilka hinder och svårigheter de handskas med gällande författningar och föreskrifter. Kontakten med branschfolk genom främst intervjuer är något jag funnit utvecklande och kul vilket var en av de saker jag eftersträvade när planeringen av examensarbetet sattes igång senhösten 2014.

Ett stort tack riktas till Charlotta Håkansson som varit min handledare på Linnéuniversitetet, Nicklas Fogdestam som varit ett stöd under hela arbetets gång samt de entreprenörer som ställt upp och medverkat i undersökningen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	II
Abstract	III
Förord	IV
Innehållsförteckning	V
1. Introduktion	1
1.1. Bakgrund	1
1.1.1. Avtalet	1
1.1.2. APSE	2
1.1.3. ABSE	2
1.1.4. Entreprenörsansvar gällande författningar och föreskrifter	3
1.1.5. Lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter	3
1.1.6. Hinder och svårigheter	5
1.1.7. Skogsentreprenörens historiska bakgrund	6
1.2. Syfte	7
1.2. Avgränsningar	7
2. Litteraturstudie	8
2.1. Informationskanaler	8
2.1.1. Webbssidor	8
2.1.2. Branschtidningar	10
2.1.3. Elektroniska nyhetsbrev	11
3. Material och metod	12
3.1. Metodik	12
3.2. Tillvägagångssätt	12
4. Resultat	13
5. Diskussion	20
6. Slutsatser	22
7. Referenser	23
8. Bilagor	26

1. Introduktion

1.1. Bakgrund

Idag utförs mer än 90 % av skogliga arbeten på entreprenad (Skogsstyrelsen 2014) och det är därför viktigt att avtalen mellan uppdragsgivare och uppdragstagare är bra med tydlig ansvarsfördelning samt att det för båda parter finns en stark juridisk trygghet i botten. Avtalspaketet för skogsentreprenad (APSE) är en samling standardiserade avtalsmallar för entreprenadavtal inom skogsbruket som har tagits fram gemensamt av svenska skogsbrukets forskningsinstitut (Skogforsk), branschorganisationen för skogsentreprenörer (SMF) samt ett antal skogsbolag och föreningar. APSE-anslutna aktörer utöver Skogsmaskinföretagarna (SMF) och Skogforsk är SCA, Sveaskog, Skogssällskapet, Moelven, Billerudkorsnäs, Holmen, Mellanskog, Norrskog och Norra skogsägarna. Tillsammans står dessa bolag och föreningar för drygt hälften av den årliga avverkade volymen i Sverige (Fogdestam 2015).

Vid nästföljande underrubriker behandlas avtalet, entreprenörsansvar, för arbetet aktuella författningar och föreskrifter, hinder och svårigheter samt den historiska bakgrunden.

1.1.1. Avtalet

Ett avtal har som främsta funktion att binda två, eller flera parter, samtidigt som det anger vilka parterna är (Adlercreutz et.al.2013). Är det fråga om skriftliga avtal talar man ofta om kontrakt, men det finns ingen egentlig betydelseskillnad mellan begreppen. Det finns kortvariga avtal vilket kan kallas för momentant samt varaktiga eller återkommande avtal. Förutom att avtalet kan utgöra ett komplement till myndighetsbeslut eller gällande lag är det också i många fall ett alternativ till detta.

De allmänna bestämmelserna för skogsentreprenad, ABSE09, har tagits fram för att tydligt reglera avtalsförhållanden kring entreprenader och är ett s.k. standardavtal. Ulf Bernitz (2008) beskriver standardavtalet på följande vis:

”Standardavtal kan definieras såsom sådana avtal, som helt eller delvis ingås enligt i förväg formulerade standardiserade villkor, avsedda att tillämpas likartat i ett större antal konkreta avtalsituationer av viss art i vilka åtminstone den ena avtalsparten växlar, och som såvitt gäller dessa villkor inte har blivit föremål för individuell upphandling.”

Det är en bruklig teknik att man på detta vis samlar standardvillkoren i en särskild handling som man sedan ger en hänvisning till i själva avtalet, eller kontraktet (Bernitz 2008). Således behöver inte de allmänna bestämmelserna

bifogas i avtalet, det räcker med att det återopas i kontraktet, vilket är gängse norm i entreprenadkontrakt från APSE- anslutna bolag och föreningar. Standardvillkoren i ABSE09 har förhandlats fram gemensamt av uppdragstagare och uppdragsgivare.

1.1.2. APSE

APSE står för ”Avtalspaket för skogsentreprenad” och är en samling avtalsmallar för entreprenaduppdrag inom skogsbranschen. Dessa avtalspaket skiljer sig något beroende på form av uppdrag och idag finns det avtalspaket för markberedning, röjning, drivning och föryngring. Alla nämnda avtalspaket består dock utav samma fem delar vilka är:

- Kontraktet. Sammanfattar affären.
- Allmänna bestämmelser för skogsentreprenad. Branschens generella avtalsvillkor.
- Bilaga 1 – Uppdraget. Beskriver vad som ska utföras
- Bilaga 2 – Checklistan. Beskriver kraven som ställs på leverantören
- Bilaga 3 – Ersättningen. Beskriver överenskommen ersättning.

Sammanfattningsvis kan man beskriva avtalspaketen som ett kontrakt, 3 bilagor samt de allmänna bestämmelserna.

1.1.3. ABSE09

Knutet till APSE finns ABSE09 (Bilaga 1), vilket är ett avtalsdokument som innehåller allmänna bestämmelser vid skogsentreprenad. Enligt tidskriften Skogsentreprenören (SMF 2014) har ABSE09 som huvudsyfte att ”*uppnå en ekonomiskt optimal riskfördelning mellan två parter genom en balans av rättigheter och skyldigheter*”. De allmänna bestämmelserna har arbetats fram av APSE-kommittén som består av en representant vardera från de APSE-anslutna organisationerna. Allmänna bestämmelser finns även i många andra branscher, t ex byggbranschen där en hel del arbeten utförs på entreprenad.

Dokumentet finns att hämta digitalt, på APSE:s hemsida (APSE 2015), både på svenska och *engelska* samt även i tryckt form på svenska.

1.1.4. Entreprenörsansvar gällande författningar och föreskrifter

I ABSE09 under kapitel 1 § 11 står det följande:

”Entreprenören ansvarar för att författningar och myndighetsföreskrifter följs i den utsträckning de berör dennes åtagande, t ex normer avseende arbetarskydd, natur- och kulturmiljö, virkesuppläggning, trafikföreskrifter etc. Kompletteras eller ersätts författningar eller myndighetsföreskrifter gäller de i sin nya ordalydelse.”

Entreprenören är alltså skyldig att hålla sig uppdaterad om författningar och myndighetsföreskrifter – också om de skulle ändras under avtalstiden. Det är ett stort ansvar entreprenören måste axla. Denna paragraf är något som APSE- kommittén vill utforska vidare och se hur entreprenörer gör för att hålla sig uppdaterade enligt detta krav samt få en sammanställning över vilka vägar, kanaler och källor som finns att tillgå inom området.

1.1.5. Lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter

Här förklaras en del av de lagdokument, förordningar och myndighetsföreskrifter som är aktuella idag för en skoglig entreprenör. Lagtexterna detaljbeskrivs inte utan istället är det en kortfattad förklaring av de författningar och föreskrifter som § 11 i ABSE09 till stor del avser.

Skogsvårdslagen

Skogsvårdslagen (SVL) är det huvudsakliga lagrummet för Svensk skogspolitik och den innehåller regler för avverkning, återväxt och bevarande. Utöver dessa områden innehåller lagen en mängd regler gällande bl.a. naturhänsyn, kulturmiljö, rennäring, fjällnära skogsbruk, skadeinsekter och ädellöv (Skogsstyrelsen 2015). Under SVL ligger även Skogsvårdsförordningen. Den skogsvårdslag vi har idag har funnits sedan 1979 men har genom åren genomgått flera förändringar. En av de viktigare förändringarna skedde år 1993 då produktions- och miljömålen likställdes (Jönsson 2011). Lagen beslutas av riksdagen och speglar samhällets krav på skogsbruket och skogsägaren (Skogsstyrelsen 2015). Skogsstyrelsen är den myndighet som ansvarar för tillsynen av lagen.

Miljöbalken

Miljöbalkens huvudsyfte är att främja en god och hälsosam miljö och se till att detta sker på ett hållbart vis (Miljöbalk 2015). Under balkens första paragraf utläses följande stycke:

”Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen

har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.”

Under miljöbalken ryms en mängd förordningar som direkt rör skogsbruket, t ex hushållning med mark- och vattenområden, artskyddsförordningen, miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, utsättning av genetiskt modifierade organismer och avfallsförordningen.

Kulturmiljölagen

Kulturmiljölagen (2014) fastställer bl.a. att det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön och att den som utför ett arbete vid ett kulturminne ska se till att skador undviks eller begränsas. Här beskrivs även vad som räknas som ett kulturminne och alltså då står under formellt skydd. Exempel på skyddade kulturminnen är gravar, bostadslämningar, ruiner, färdvägar och broar. Under kulturminneslagen ligger även ett förordningsdokument om kulturminnen.

Förordning om vattenverksamhet

Utfärdande myndighet till förordningen om vattenverksamhet är Miljödepartementet och denna förordning reglerar och förtydligar i huvudsak de markavvattningsregler som återfinns i miljöbalken, ofta kopplat till geografiska områden. Ett exempel på detta är § 4 (Förordning om vattenverksamhet 2015) som lyder:

”Förbud enligt 11 kap. 14 § första stycket miljöbalken mot markavvattning gäller i Blekinge, Gotlands, Kalmar, Kronobergs, Skåne, Stockholms, Södermanlands, Uppsala, Västra Götalands och Östergötlands län samt i Hallands län utom Hylte kommun. Förordning (2013:1173).”

Arbetsmiljöverkets författningssamling

Arbetsmiljöverkets författningssamling (2015) består av ett 80-tal föreskrifter. De föreskrifter som direkt rör skogsarbete är:

- AFS 2006:04 Användning av arbetsutrustning
- AFS 2012:01 Användning av motorkedjesågar och röjsågar
- AFS 2004:06 Användning av traktorer
- AFS 2012:05 Förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg avsedda för bärbara, handhållna röjsågar
- AFS 2005:15 Vibrationer

Utöver dessa direkt skogligt förankrade föreskrifter finns det fler föreskrifter som är av vikt för skogliga entreprenörer och som ryms i AFS. Några exempel på dessa föreskrifter är:

- Bekämpningsmedel (AFS 1998:06)
- Maskiner (som släppts ut på marknaden efter 29 dec 2009) (AFS 2008:03)
- Skydd mot skada genom fall (AFS 1981:14)
- Användning av lyftanordningar och lyftredskap (AFS 2006:06)
- Belastningsergonomi (AFS 2012:02)
- Ensamarbete (AFS 1982:03)

Trafikförordning

Trafikförordningen (2015) innehåller trafikbestämmelser för terräng och vägar. Exempel på områden är lastnings- storleks och viktbegränsningar. Förordningen reglerar bl a avlägg vid bilväg där §10 2 kap. säger följande:

”Sådant som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken får inte kastas eller lämnas på en väg. Den som förorsakat att något som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken finns på vägen skall omedelbart avlägsna detta. Om det inte går skall han eller hon uppmärksamma andra på förhållandet genom utmärkning eller dylikt tills han eller hon låtit undanröja faran eller olägenheten.”

1.1.6. Hinder och svårigheter

Brister i kunskap om lagar och regler kan leda till att det kan gå fel med tanke på rent skogsavverkningsrelaterade faktorer som t.ex. avverkning vid vattendrag och övrig generell natur- och kulturhänsyn, men även arbetarskydd och säkerhetsföreskrifter är viktiga områden.

Med tanke på att arbete inom skogsentreprenad ofta ses som olönsamt och med dålig arbetsmiljö (Johansson m.fl. 2013) kan det vara svårt för en entreprenör att finna tid till att hålla sig uppdaterad gällande författningar och myndighetsföreskrifter, speciellt om nu sådan information är svårtillgänglig. En undersökning från 2006 (Kristiina et.al)) visar t.ex. att 32 % av finska entreprenörer inom lant- och skogsbruket upplevt fysiska eller mentala problem under det senaste halvåret, orsakat av arbetet.

Enligt en studie (Larsson-Snygg 2007) är drygt 38 % av skogliga entreprenörsföretag självverksamma eller har 1-2 anställda. Nämnvärt är även att många entreprenörer arbetar själva i maskinen på heltid, 4 av 10 enligt en undersökning som Skogforsk (2010) gjort, och då kvarstår det att under ledig tid söka och absorbera information. Detta borde gå bra om informationen är lättillgänglig och entreprenörerna vet vilka kanaler som finns.

1.1.6. Skogsentreprenörens historiska bakgrund

Begreppet entreprenörskap härstammar från franskans ”entreprendre” och har sina rötter i näringsverksamhet och ekonomi. Ordet syftar ofta till en person som är driftig, effektiv och handlingskraftig. Att ständigt arbeta med utveckling, skapa nya möjligheter samt våga ta risker för att avancera är andra egenskaper som ofta förknippas med begreppet (Forskning 2010). Till vardags åsyftar vanligtvis begreppet entreprenör idag en företagare som åtar sig ett uppdrag, vilket gör begreppet något tvetydigt (Hultåker 2006). Det är dock denna betydelse som avses i detta arbete, och då i formen av ett sammansättningsled såsom skogsentreprenör, maskinentreprenör eller drivningsentreprenör. I det engelska språket görs skillnad i orden *entrepreneur* och *contractor* (Dictionary 2015), varav *contractor* är korrekt beskrivning av en entreprenör inom skogsbruket.

I dagens skogsbruk utförs de flesta arbeten på s.k. entreprenad, vilket innebär att en entreprenör anlitas för att utföra ett specifikt arbetsuppdrag som har ett i förväg bestämt pris och tidsram. Så har det inte alltid varit. Under 70-, 80- och 90-talen har drivningsarbetet i skogen successivt förlagts på entreprenad, istället för att som tidigare utföras av skogsbolagens eller skogsägarföreningarnas egna anställda. Enligt Skogsstyrelsens skogsstatistiska årsbok (2014) utförs mer än 90 % av skogliga arbeten på entreprenad. Det är alltså hög sannolikhet att en idag aktiv drivningsentreprenör tidigare varit anställd av ett bolag eller förening och även om själva arbetet för maskinföraren är detsamma finns det stora skillnader i arbetsförhållanden med tanke på t ex ansvar och krav som egenföretagare kontra anställd. En undersökning av kanadensiska skogsentreprenörer (Drolet et.al 2009) visade att den främsta anledningen att bli skogsentreprenör var självbestämmandet i egenskap av egenföretagare, 20 % angav glädjen av det större ansvaret som skäl.

Enligt Hultåker (2006) är branschen delvis fastlåst i gamla etablerade strukturer där både uppdragstagaren själv och deras närmaste kontaktyta, vanligtvis skogsbolagens fälttjänstemän, fortfarande felaktigt uppfattar drivningsentreprenören som en anställd. Detta inbegriper hur entreprenören ser på sitt eget ansvar i relation till uppdragsgivarens gällande att t ex hålla sig uppdaterad gällande författningar och föreskrifter. Enligt Nicklas Fogdestam (2015) på Skogforsk är huvudsyftet med APSE att göra detta förhållande tydligare och mer professionellt.

För tydlighets skull poängteras att arbetet inte syftar till att spegla kunskapsnivån inom skogsentreprenörskåren. Här undersöks möjliga vägar till information och uppdatering, i vilken utsträckning de används samt vilka hinder eller svårigheter som kan förekomma.

1.2. Syfte

Syftet är att undersöka hur entreprenörer gör för att uppfylla § 11 Kap. 1, ABSE09 samt vilka kanaler de använder för att uppnå detta:

”Entreprenören ansvarar för att författningar och myndighetsföreskrifter följs i den utsträckning de berör dennes åtagande, t ex normer avseende arbetarskydd, natur- och kulturmiljö, virkesuppläggning, trafikföreskrifter etc. Kompletteras eller ersätts författningar eller myndighetsföreskrifter gäller de i sin nya ordalydelse.”

Frågeställningar:

- Vilka kanaler använder sig entreprenörer av för att få tag i aktuell information om författningar och myndighetsföreskrifter och vilka eventuella hinder eller svårigheter kan finnas i anslutning till detta?
- Kan en mobiltelefonapplikation utformad för ändamålet att hålla branschfolk uppdaterade inom området vara en bra idé?
- Flera av dagens skogsentreprenörer har tidigare varit anställda maskinförare hos bolag de idag utför entreprenaduppdrag åt. Kvarstår dessa gamla etablerade strukturer felaktigt mellan uppdragsgivare och uppdragstagare och vad kan det i så fall innebära?

1.3. Avgränsningar

Entreprenörer som arbetar åt APSE-anslutna företag är i fokus men undersökningen kommer även innefatta entreprenörer som har liknande avtalsskrivelser. Entreprenörerna som tillfrågats i undersökningen kör själva maskin och har 1-2 anställda samt utför arbeten inom gallring och slutavverkning. Detta är den vanligaste storleken på ett skogsentreprenadföretag (Hultåker 2006).

2. Litteraturstudie

I detta kapitel beskrivs potentiella kanaler för uppdatering av lagar, förordningar och föreskrifter inom skogsbruket.

2.1. Informationskanaler

Genom vilka kanaler kan en skogsentreprenör få vetskap om nya författningar och myndighetsföreskrifter? Under detta avsnitt beskrivs några av de vanligaste källorna för sådan information.

2.1.1. Webbssidor

Internet är något alla har tillgång till idag. Många av de skogsmaskiner som säljs idag är utrustade med dator som har integrerad webbläsare. 9 av 10 mobiltelefoner som såldes år 2013 var s.k. smarta telefoner (Telekomidag 2013) vilka alla har funktion för internetanvändning. Att kunna surfa på nätet är alltså inte längre förpassat till hemmets kontor utan tillgången är för de allra flesta konstant, vart än vi befinner oss.

Knutet till skogsbruket finns det många hemsidor och de flesta aktörer bland skogsbolag, föreningar, entreprenörer, myndigheter och intresseorganisationer har en stark närvaro på nätet. Nedan listas ett antal av de sidor som kan vara till hjälp för en entreprenör för att hålla sig uppdaterad.

www.skogsstyrelsen.se

Detta är myndigheten Skogsstyrelsens hemsida. Här finns den mesta information man kan tänka sig inom området skog. För att hitta information kring förordningar navigerar man enligt följande: Äga och bruka > Lagen. På denna sida finns det detaljerad information kring de olika regelverk som anger ramarna för hur svenskt skogsbruk får bedrivas. Även de senaste lagändringarna publiceras här.

www.regelratt.se

Hemsidan är framtagen av Skogforsk och är en sammanställning av de miljörättsliga regler som gäller en specifik bransch. Sidan presenterar de lagar och regler som är relevanta för den bransch man valt och nyttillkomna författningar och föreskrifter uppdateras kontinuerligt. För att underlätta att hitta rätt för just ditt yrkesområde eller bransch är författningarna även kategoriserade efter detta. Förutsatt att du är ansluten till Regelrätt

Skogsbruk kan du exempelvis som avverkningsentreprenör navigera dig fram på sidans menyer enligt detta exempel:

Aktiviteter arbetsmiljö > Drivning > Skördare

Då får du, från olika författningssamlingar, fram de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller just detta område. Eftersöks istället regler kring markberedning ser sökningen ut såhär:

Aktiviteter yttre miljö > Hyggesbehandling > Markberedning

Idag har sidan 8 branscher representerade vilka är; massa- och pappersindustri, träindustri, vägtransporter, plantskolor, skogsförvaltningar, maskin och fordonstillverkning, skadedjursbekämpningsbranschen, biobränsleproducenter. Det pågår även arbete med ytterligare en bransch – värmeverk. Över 150 industrier och andra företag är idag anslutna till informationssystemet Regelrätt och de kan via olika typer av abonnemang (Prislista 2014) välja att göra informationssystemet tillgängligt även för sina leverantörer. Prislistan baseras på areal, antal anställda samt om du är en skogsägarförening, förvaltningsföretag, entreprenör, skola eller övrigt företag.

www.skogsentreprenad.nu

www.skogsentreprenad.nu är hemsidan för SMF (Skogsmaskinföretagarna) som är en rikstäckande branschorganisation för småföretag i det svenska skogsbruket. Organisationen har 900 medlemmar och verkar för att ge stöd och service till sina medlemmar. På deras hemsida finns följande beskrivning:

”SMF erbjuder utbildningspaket, ekonomisk- och juridisk rådgivning, råd och stöd i förhandlingar och även tillgång till förmånliga försäkringar och rabattavtal för bränsle och förnödenheter.” (SMF 2015)

På sidan finns mycket nyttig information för medlemmarna, bl.a. ett index av kostnadsutvecklingen för skogsmaskiner. Alla besökare har dessutom tillgång till äldre nummer av tidsskriften ”Skogsentreprenören” som ges ut av SMF. Under fliken ”Kursutbud” listas de kurser SMF tillhandahåller – både för medlemmar och icke-medlemmar. Kurserna är både förpliktigade (PEFC) eller kompetenshöjande inom området skoglig entreprenör.

www.skogen.se

Detta är hemsidan för tidsskriften ”Skogen”, som titulerar sig själva som ”Yrkesfolkets tidning” (Skogen 2015). Bakom tidningen och hemsidan står Föreningen Skogen, vilken är en ideell och obunden medlemsorganisation

med ca 8000 medlemmar varav många är skogsägare eller på andra sätt engagerade i skogsbruket. På sidan publiceras nyheter som rör det svenska skogsbruket.

www.jobbaiskogen.se

Hemsidan är skapad av Skogforsk och dess syfte är att inspirera samt sprida aktuell information om drivningsarbete. Under olika flikar som *Avlägg*, *Planering*, *Avverkning*, *Skotning* och *Uppföljning* finns det samlade artiklar, filmklipp, kalkylverktyg mm.

www.skogsforum.se

Här kan skogsintresserade människor mötas för att diskutera skogsrelaterade frågor. Sidan startade 2005 och har vuxit till Skandinaviens största digitala forum inom området rörande skog, skogsbruk och skogsmaskiner.

2.1.2. Branschtidningar

Tidningar som rör ämnet skogsbruk finns det ett flertal utav. Under detta avsnitt begränsas urvalet till några av de största tidningarna som specifikt rör skogliga entreprenörer.

ATL

ATL Lantbrukets affärstidning är en tidning som riktar sig främst till yrkesverksamma inom lant- och skogsbruket. Tidningen grundades år 1884 och ges ut av LRF media. Förutom nyhetsartiklar samt avdelningar för jobb och utbildning innehåller tidningen även en mängd småannonser från privatpersoner och företag. Tidningen finns även i digital form. Den har en upplaga på 36500 (TS mediefakta AB 2014)

Skogen

Tidningen ägs av föreningen Skogen och finansieras till fullo av annonsintäkter och prenumerationer. Den har en upplaga på 14 300, 11 nr per år och har 160 000 läsare (Skogen 2015). Tidningen riktar sig till yrkesfolk i skogsbranschen men även till personer som har ett intresse av skogsbruk. Förutom tips och råd kring skogskötsel och ekonomi skrivs det även om den senaste utvecklingen på skogsområdet.

Skogsentreprenören

Detta är skogsentreprenörernas branschorganisation SMF:s egen tidning som bl a innehåller nyheter, debatt och annan allmännyttig information för skogsentreprenörer. Tidningen utkommer 4 ggr årligen. På SMF:s hemsida, www.skogsentreprenad.nu, erbjuds även tidningen i sin helhet i e-format.

2.1.3. Elektroniska nyhetsbrev

De flesta skogliga organisationer, föreningar och aktörer erbjuder elektroniska nyhetsbrev i form av e-post till de som anmält sitt intresse. Nyhetsbrevet innehåller vanligtvis nyheter, information och notiser. Brukligt är även att det i brevet finns en länk för att avsluta prenumerationen, en s.k. opt-out. Exempel på skogliga aktörer som tillhandahåller elektroniska nyhetsbrev är Skogen, Skogforsk, Skogssverige, Skogsstyrelsen, Södra och Holmen.

3. Material och metod

3.1. Metodik

Som metod för att nå fram till arbetets syfte har 20 st. intervjuer gjorts med verksamma entreprenörer inom skogsbruket. Undersökningen har både kvantitativa och kvalitativa inslag. Då flertalet av frågorna har fasta svarsalternativ innebär det att insamlad data kan mätas och värderas numeriskt, samtidigt som respondenterna har lämnats utrymme för utveckling av sina åsikter och svar, även på frågor med fasta svarsalternativ, vilket även detta redovisas i resultatet. De skogsentreprenörer som medverkat i undersökningen har som huvudsyssla gallring och slutavverkning. En avgränsande faktor för respondenterna är att de är självverksamma eller har max två anställda. Anledningen till denna avgränsning är att minimera skillnader i arbetsförhållanden vad gäller intervjudeltagarna, främst då med tanke på tids- och organisationsaspekter.

3.2. Tillvägagångssätt

Urvalet av respondenter har skett geografiskt med ett fördelningsområde från Götaland till södra Norrland och kontaktuppgifter till entreprenörerna har tillhandahållits av i första hand APSE- anslutna produktionsledare och virkesinköpare.

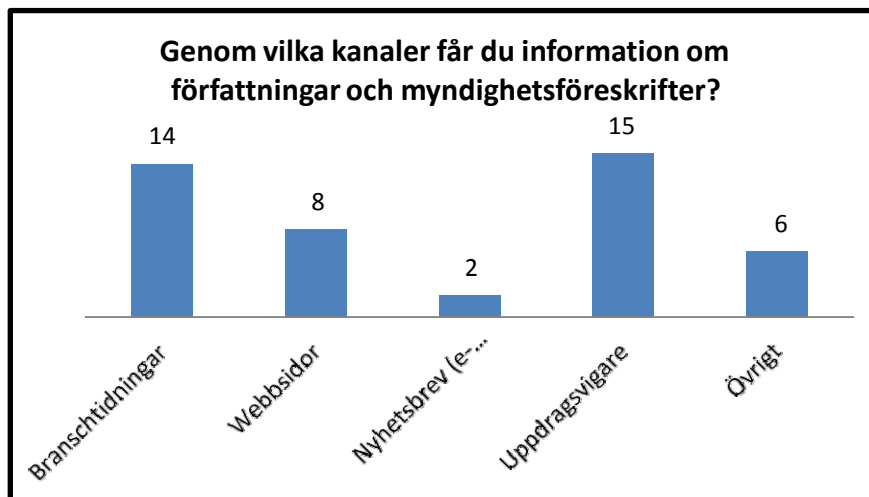
Produktionsledare och virkesinköpare har under januari månad kontaktats inom nämnda geografiska område via e-post där de ombetts att uppges kontaktinformation till entreprenörer som arbetar med gallring eller slutavverkning och som är självverksamma eller har maximalt 2 st. anställda. Efter sammanställning av svaren från de kontaktade skogstjänstemännen fanns kontaktuppgifter till 35 st. entreprenörer. Av dessa kontaktades 30 st. varav 20 intervjuades. Av de 10 som inte medverkade var i några av fallen anledningen att de inte ville medverka, inte hade tid eller var svåra att få tag i. 20 st. intervjuer var det på förhand bestämda antalet intervjuer och när denna siffra uppnåtts kontaktades inte fler entreprenörer.

Under januari och februari utfördes 17 st. telefonintervjuer samt tre personliga möten med entreprenörer på deras arbetsplats ute i fält. De intervjuade försäkrades anonymitet. En enkätmall (se bilaga 1) har använts där flertalet frågor har fasta svarsalternativ med chans till utvecklande svar, samt ett par öppna frågor utan fasta svarsalternativ. Frågorna i intervjun har skapats med utgångspunkt för att uppnå arbetets syfte och representanter från Skogforsk och SMF har tillfrågats och gett synpunkter på frågorna.

4. Resultat

Resultatet av undersökningen presenteras fråga för fråga med grafiska diagram samt vad som sagts av respondenterna i samband med den aktuella frågan. I slutet av resultatdelen visas utvalda, för undersökningen relevanta, sammanställningar. Vid fråga 1 och fråga 5 har det varit möjligt för respondenterna att välja flera svarsalternativ, övriga frågor har varit begränsade till ett svarsalternativ. Samtliga 20 respondenter har svarat på varje fråga, och har erbjudits möjlighet att utveckla sina svar och tankar för varje fråga.

Fråga 1

Figur 1. Informationsgivande kanaler.

Respondenterna kunde här välja flera alternativ och de kanaler för information kring författningar och myndighetsföreskrifter som flest valde var uppdragsgivare och branschtidningar. 75 % av de tillfrågade personerna valde uppdragsgivaren som en informationskanal och 70 % uppgav branschtidningar. Bland de tidningar som nämndes av respondenterna var ATL vanligast, tätt följt av tidningarna Skogen och Skogsentreprenören. Ett flertal av respondenterna nämnde att de fick en del information från skogsbolagens egna tidningar, t.ex. Sveaskogs tidning Forum och Holmen Magasin. Dessa tidningar utkommer dock inte särskilt ofta, vanligtvis 4 ggr per år.

Nästan hälften av intervjudeltagarna valde websidor som en kanal de fick information genom och en sorts websidor som nämndes ett flertal gånger var skogsbolagens, eller föreningarnas, egna hemsidor – ibland speciellt

anpassade för entreprenörer. Något som flera av respondenterna nämnde var att de känner till flertalet webbsidor som säkert vore bra att ofta besöka, men att det helt enkelt inte görs särskilt ofta. Uppdragsgivarens hemsida är något en entreprenör kontinuerligt besöker t ex i anslutning till fakturering, trakt- eller kontaktinformation.

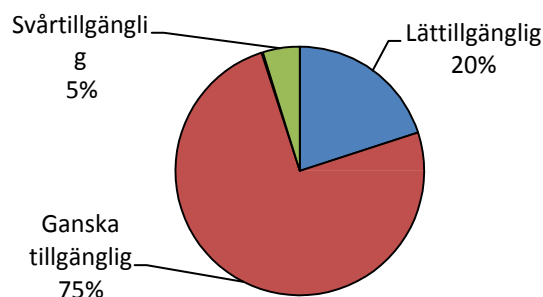
70 % av respondenterna mottog elektroniska nyhetsbrev med jämna mellanrum från diverse organisationer och företag, men endast 10 % uppgav att de faktiskt läste dem. En av respondenterna sade följande om e-postnyhetsbrev:

”Det trillar in e-post titt som tätt från olika skogsorganisationer och dylikt, de flesta minns man inte att man har registrerat sig på, men då de allra flesta känns meningslösa att läsa blir det att man inte ens öppnar dem. Det är svårt och tidsödande att sålla helt enkelt”.

Av de respondenter som valde övrigt som en kanal menade alla att de fick information kring nya författningar och myndighetsföreskrifter genom möten och samtal med branschkollegor

Fråga 2

Hur upplever du tillgängligheten till sådan information?

Figur 2. Tillgänglighet till information.

75 % av de tillfrågade valde alternativet ”ganska tillgängligt”. En av respondenterna uttalade denna kommentar:

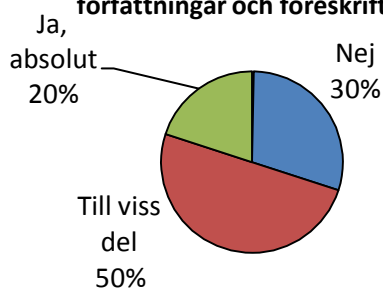
”Informationen finns ju där, det gäller bara att ta sig tiden att söka reda på den. Att ta sig tid är väl ofta det som är svårt.”

Detta var något som flera gånger påpekades – att visst finns informationen men det kan vara svårt att finna tid och energi till att aktivt söka upp den. En annan respondent hade följande att säga i frågan:

”Det är säkert enklare för den yngre generationen som har bättre koll på datorer och hela den biten. För en annan som gärna håller sig undan sådant där blir det ju svårare.”

Fråga 3

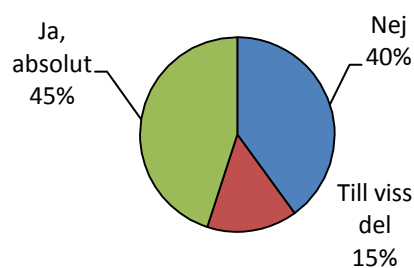
Upplever du att uppdragsgivaren (tex inköpare) tar på sig ansvar för att informera dig om nytillkomna författningar och föreskrifter?

Figur 3. Ansvar.

Fråga 4

Förväntar du dig detta av uppdragsgivaren?

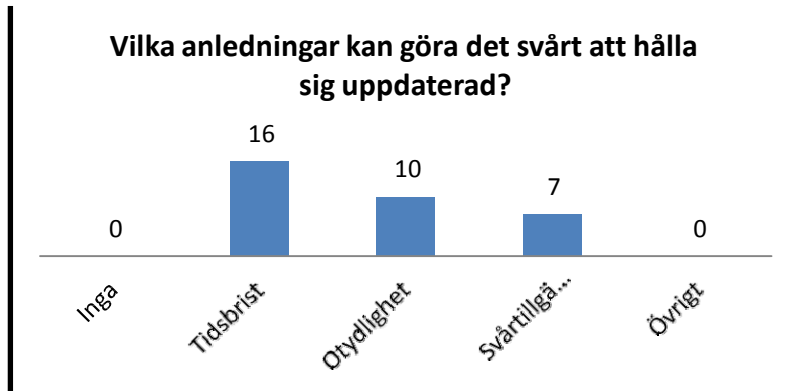
Figur 4. Förväntningar.

Hälften svarade att de till viss del upplevde att uppdragsgivaren tar på sig ansvar för att informera om nytillkomna författningar och myndighetsföreskrifter. Flertalet av respondenterna påpekade att uppdragsgivaren, vanligtvis i egenskap av virkesinköpare eller produktionsledare, var duktiga på att informera kring regler gällande certifiering men var inte särskilt informativa utöver detta.

På frågan angående förväntningar rådde det delade meningar. 45 % svarade ”Ja, absolut” och 40 % svarade ”Nej”. Bland de som svarade ”Ja, absolut” poängterade flera av respondenterna att de ansåg det yttersta ansvaret vid en avverkning ligga på avverkningsledaren och således ska uppdragsgivaren informera om nytillkomna författningar och föreskrifter. Av de som svarade nej ansåg flertalet röster att det var självklart att ansvaret låg på dem själva. En av respondenterna uttryckte sig på detta vis: *”Som egenföretagare har jag såklart fullt ansvar för att arbetet utförs professionellt enligt gällande regler och krav – det är inte upp till beställaren att se till.”*

Den andel av de tillfrågade som svarade ”till viss del” ansåg ansvaret vara delat. En mening som yttrades var denna: *”Jag anser mig ha ett stort ansvar och håller mig uppdaterad så gott det går, men jag förväntar mig samtidigt att virkesinköparen informerar mig vid eventuella förändringar eller nyheter som rör mitt arbete. Jag ser det som ett samarbete.”*

Fråga 5

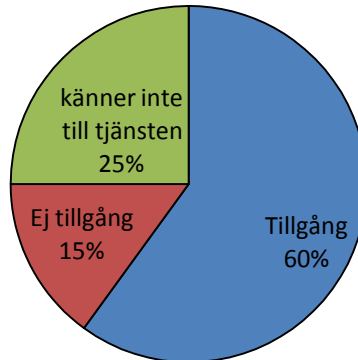

Figur 5. Försvårande anledningar.

Denna fråga, liksom fråga 1, innebar möjlighet för de tillfrågade att välja flera svarsalternativ. Tidsbrist (80 %) var den vanligaste anledningen men även otydlighet (50 %) och svårtillgänglig information (35 %) ansågs vara försvårande orsaker att hålla sig uppdaterad. Alla respondenter är egenföretagare och kör maskin själva och detta ansågs av de flesta vara det främsta skälet till tidsbrist. Otydlighet innebar för några av respondenterna att det ibland kunde vara svårt att veta hur ett nytt krav skulle implementeras i verkligheten, även om det lät bra på papper. Följande citat kommer från en av respondenterna: ”En del krav eller regler kan låta bra och vara tydliga, men hur det sen ska gå till i realiteten, ja det är inte alltid särskilt tydligt. Ofta är ett nytt krav förenligt med en extra kostnad – och vem ska ta den?”

Fråga 6

Har du tillgång till tjänsten "Regelrätt skogsbruk" och hur ofta använder du i så fall tjänsten?

Figur 6. Tillgång till Regelrätt skogsbruk.

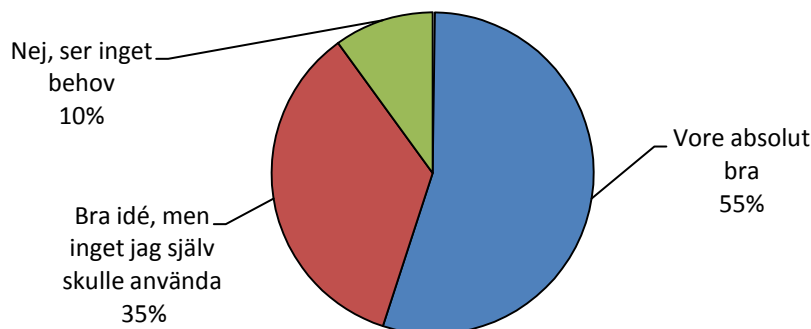
Utav de tillfrågade som svarade att de inte kände till tjänsten sade samtliga att de var osäkra på om de trots saknad kännedom faktiskt hade tillgång eller inte. De som svarade att de ej hade tillgång var medvetna om tjänsten men sade sig vara säkra på att de inte hade tillgång.

Bland de respondenter som hade tillgång till tjänsten varierade besöksintervallerna:

- 33 % besökte sidan uppskattningsvis 2 gånger per år.
- 26 % gjorde ett besök eller färre per år.
- 41 % använde inte tjänsten alls.

Fråga 7

Skulle en applikation i mobilen som t ex vore kopplad till
regelrätt skogsbruk vara ett bra hjälpmedel?
Varför/varför inte?

Figur 7. Applikation som hjälpmedel.

Några kommentarer från de respondenter som tyckte det skulle vara en bra idé:

"Jättebra idé. Telefonen har man alltid med sig och det skulle helt klart underlätta att hålla sig uppdaterad."

"Skulle verkligen vara bra med en applikation. Jag letar ofta efter nya "skogsappar", VMF har t ex en bra applikation om vägar som jag ofta använder."

"Ja, en sådan applikation skulle jag använda. Viktigt att se till att den uppdateras frekvent bara, annars är risken stor att jag tar bort den efter ett tag."

"Skulle direkt installera en sådan applikation!"

Följande exempelkommentarer sades av de som inte såg något behov eller inte själva skulle använda en sådan applikation:

"Har ej själv en smartphone, men kan absolut se fördelarna."

"Ser inget behov, jag får mail direkt från certifieringsgruppen jag är med i när något händer."

”Kanske kunde vara bra för vissa. Förmodligen inget jag själv skulle använda och verkligen inget jag skulle betala för.”

”Vore säkert bra för andra, men själv använder jag inte telefonen till annat än att ringa och skicka meddelanden.”

5. Diskussion

Branschtidningar, webbsidor, uppdragsgivare och branschkollegor var alla vanliga kanaler för information gällande förordningar och myndighetsföreskrifter hos de skogsentreprenörer som deltog i undersökningen. Nyhetsbrev per e-post var inte lika vanligt och vad kan då orsaken till detta vara? I stort sett alla organisationer, bolag och föreningar skickar ut sådana här brev, om än i lite olika former och med skiljande tidsintervaller. Kanske beror det på att inkorgen i e-postklienten består av för mycket skräppost, 33 % enligt en undersökning (Forskning & Framsteg 2003), och e-postmeddelanden som inte är direkt, personligt adresserat till mottagaren av en person och inte ett företag kanske ignoreras eller läses med tveksam entusiasm.

Att uppdragsgivare och branschtidningar är klart populärast som informationskällor kan bero på att detta är något som faller i knäet, bildligt talat. Tidningen ligger kanske på köksbordet, eller i arbetsboden, och man öppnar den per automatik och läser en stund. Likaså uppdragsgivare – dessa träffar man ofta på under arbetsdagen och samtalar. Alla respondenter som valde ”övrigt” menade under den kategorin branschkollegor. Troligtvis hade ännu fler svarat detta om branschkollegor hade funnits med som ett eget alternativ, men detta är endast spekulationer. Webbsidor och nyhetsbrev är kanaler som kräver att man aktivt söker upp information och med tidsbrist som den tydligt största försvårande anledningen till att uppdatera sig är det inte särskilt konstigt att dessa kanaler inte används i någon större omfattning. Hemsidan www.regelratt.se samlar på ett logiskt vis relevant information kring specifika arbetsområden inom skogsbruket och torde således vara en väldigt bra kanal för att hålla sig ajour och uppdaterad. Men återigen – då krävs en aktiv handling av entreprenören, vilket inte alltid är det enklaste med tanke på kanske främst tidsbrist men också tillgång till tjänsten.

Under litteraturstudiekapitlet listas bl a ett antal webbsidor och tidsskrifter som är välkända i branschen och som riktar sig direkt eller indirekt till skogsentreprenörer. Självfallet listas inte alla branschtidsskrifter och webbsidor då detta skulle ta alltför stort utrymme, men nämnvärt är även de publikationer som ges ut av skogsbolagen, föreningarna och myndigheter. Dessa har förhållandevis stora upplagor och läses av många entreprenörer, vilket även nämns i resultatdelen. De beskrivs dock inte närmare då det i realiteten kan ses som ett reklamutskick, även om de allt som oftast innehåller välskrivna, kvalitativa och informativa artiklar, nyheter och kolumner relaterat till skogsbranschen.

Merparten av deltagarna i undersökningen (75 %) ansåg information av detta slag vara ganska tillgängligt och länkar man samman detta till frågan om vilka de största hindren är för att hålla sig uppdaterad, där alternativet tidsbrist var vanligast. Vad kan då göras för att minska problematiken med

tidsbrist? Att entreprenören ska jobba mindre och på så sätt få mer tid är nog otänkbart för de flesta. Villkoren för en skogsentreprenör har även under senare år blivit tuffare då inga större teknologiska framsteg har skett, samtidigt som kraven för utförande av skogsavverkning har blivit hårdare med tanke på miljökrav, certifiering samt ständigt höjda krav på kvalitet och leverans till industrin (Häggström et.al 2013).

Med tanke på resultatet av denna undersökning borde fokus riktas mot att göra det enklare för skogsentreprenörer att hålla sig uppdaterade, t ex genom applikation i mobiltelefonen. En applikation kopplad till tjänsten *Regelrätt* som kan avgränsas till specifika arbetsområden inom skogsbruket kunde vara ett bra verktyg för skogsentreprenören som huvudsakligen sysslar med t ex drivning. Varje gång en ny författning eller föreskrift rörande detta arbetsområde tillkommer sker en uppdateringsnotis via applikationen som talar om att något har hänt – ett klick på telefonen och entreprenören kan direkt läsa om den nya förordningen. På detta vis minimeras tidsbrist- och tillgänglighetsaspekterna. 90 % av respondenterna i undersökningen ansåg en applikation av detta slag vara en bra ide och 55 % skulle absolut använda en sådan applikation. Detta resultat pekar på ett, i min mening, behov och en önskan från skogsentreprenörskåren av ett sådant verktyg. En applikation av detta slag är dock inte hela lösningen. Det tar tid att arbeta in samt att inte alla entreprenörer kommer att använda sig av den. Men det skulle troligtvis innebära en klar förbättring inom området och framförallt underlätta för entreprenörerna.

De frågor som avsåg entreprenörens mottagande av information och förväntningar på detta gav intressanta resultat. Av nästan hälften av de tillfrågade förväntade sig av fälttjänstemannen att denne skulle ta på sig ansvaret att informera om nyttillkomna författningar och föreskrifter. I stort sett hela övriga halvan av respondenterna hade inga förväntningar av detta slag, endast en mindre del (15 %) avsåg detta till viss del. Vad har då detta för betydelse? Som tidigare behandlat i bakgrunden samt i litteraturstudien finns gamla strukturer där entreprenörer ser sig själva som anställda i vissa avseenden kvar. Resultatet visar detta tydligt. Dessa felaktigt kvarhängande strukturer i ansvarsfördelning är något som branschen genom gemensamma insatser bör försöka arbeta bort.

En undersökning med 20 st. deltagande respondenter får anses vara i lägsta laget med tanke på kvantitet, medans de kvalitativa inslagen är desto större. Detta är något som bör finnas i åtanke när man analyserar resultatet. Ett högre antal intervjudeltagare hade gett ett säkrare resultat. Andra faktorer som kan ha påverkat resultatet är t.ex. olika typer av uppdragsgivare samt ålder på respondenterna. Trots att intervjudeltagarna valts ut med geografisk spridning har ingen hänsyn tagits till skillnader i uppdragsgivarens organisation eller inställning i frågor gällande entreprenörens ansvar etc. Ålder var en variabel som det inte heller togs någon hänsyn till vid selektionen av intervjudeltagarna. En annan faktor i selektionen av

respondenterna jag vill ta upp är att tio st. av de 30 som kontaktades valde att inte ställa upp, hade inte tid eller gick inte att få tag i. Kanske skulle detta kunna antyda att de som intervjuades var de som hade tid och kände sig pålästa, och på så vis leda resultatet i den riktningen? Min uppfattning är dock att så inte är fallet – det är helt enkelt för få respondenter för att kunna dra sådana slutsatser.

Vidare vill jag belysa det faktum att detta arbete inte behandlar hur mycket problem som uppstår i skogsbruket på grund av bristande kunskaper inom författningar och föreskrifter hos skogsentreprenörer. En sådan undersökning hade varit klart intressant då vidden och konsekvenserna av brister inom området kunde storleksbedömas och kostnader i anslutning till detta kalkyleras.

6. Slutsatser

Här ges en lista över de slutsatser som kan dras efter genomförd undersökning.

- Branschtidningar och uppdragsgivare representerar de största informationskanalerna för skogsentreprenörer gällande förordningar, författningar och föreskrifter. Även webbsidor samt branschkollegor är vanliga informationskanaler inom detta område.
- En klar majoritet av de tillfrågade ansåg informationen vara ganska tillgänglig. Tidsbrist och otydlighet var de största hindren.
- En applikation till mobiltelefonen innehållandes gällande författningar och föreskrifter samt annonsering vid nytillkomna sådana skulle vara ett bra och uppskattat komplement inom detta område.
- Strukturella felaktigheter i form av att en hel del skogsentreprenörer, nära hälften i denna undersökning, anser det vara uppdragsgivarens ansvar att informera om nytillkomna författningar och föreskrifter lever kvar sedan tiden då skogsbolagen och skogsägarföreningarna hade egna maskinparker med anställda som skötte drivningsarbetet.

Referenser:

Adlercreutz. A, Johann-Mulder. B, 2013: *Avtal – lärobok i allmän avtalsrätt*. Trettonde upplagan. Norstedts Juridik AB, 10647 Stockholm

APSE 2015: Hemsida för APSE. *Allmänna bestämmelser*.
<http://apse.se/index.php/allmaenna-bestaemmelser>

Arbetsmiljöverkets författningssamling 2005: § 3 AFS 2005:16, AFS 2015:15

Arbetsmiljöverkets författningssamling 2011: AFS 2011:19

Arbetsmiljöverkets författningssamling 2015: *AFS i nummerordning*. Hämtat 2015-04-14.
<http://www.av.se/lagochratt/afs/nummerordning.aspx>

Bernitz. U, 2008: *Standardavtalsrätt*. Sjunde upplagan. Norstedts Juridik AB, 10647 Stockholm

Björklund. M; Paulsson. U, 2012: *Seminarieboken – att skriva, presentera och opponera*. Upplaga 2:1. Studentlitteratur AB, Lund. Tryckt av Elanders, Polen.

Dictionary 2015: *Hemsida med engelsk ordlista*. Hämtat 2015-04-15.
Dictionary.reference.com

Drolet. S; LeBel. L, 2009: *Forest harvesting entrepreneurs, perception of their business status and its influence on performance evaluation*. Faculty of forestry, geography and geomatics. Laval University, Quebec, Canada.

Fogdestam. N, 2015: Anställd av Skogforsk. Muntligt samtal 2015-04-01.

Forskning & Framsteg 2003: Populärvetenskaplig tidsskrift. Artikel publicerad i F&F nr. 4 2003
<http://fof.se/tidning/2003/4/skrappost-hotar-internet>

Forskning 2010: Artikel från den nationella forskningsportalens hemsida.
www.forskning.se. Hämtat 2015-03-21.

Förordning om vattenverksamhet 2015: *Utfärdad 1998-12-02. Senast ändrad 2015-03-25*.
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19981388.htm>

Hultåker. O, 2006: *Entreprenörskap i skogsdrivningsbranschen – en kvalitativ studie om utveckling i små företag*. Doktorsavhandling SLU Uppsala.
<http://pub.epsilon.slu.se/1219/1/OHfin0.pdf>

Hägström. C, Kawasaki. A, Lindestav. G, 2013: *Profiles of forestry contractors and development of the forestry-contracting sector I Sweden*. Scandinavian Journal of Forest Research, 28:4, 395-404, DOI: 10.1080/02827581.2012.738826. Publicerat av Taylor & Francis Informa Ltd, 37-41 Mortimer street, London W1T 3JH, UK.

Johansson. J, Levin. S 2014: *Kommunikation och motivation i skogsentreprenad: eventuell påverkan på lönsamheten.* Projektarbete 7,5 p, Jägmästarprogrammet.

Jönsson. J 2011: *Skogsvårdslagen – en undersökning av balansen mellan bevarande och brukande.* Examensarbete filosofie magister. Luleå tekniska universitet
<https://pure.ltu.se/ws/files/33257665/LTU-EX-2011-33164080.pdf>

Kristiina Kallioniemi. M; Jarkko Kalervo Simola. A; Kymäläinen. H; Tapio Vesala. H; Kyösti Louhelainen. J, 2009: *Mental symptoms among Finnish farm entrepreneurs.* Ann Agric Environ Med.
Kulturmiljölag 2014: *1 kap. Inledande bestämmelser.* Utfärdad 1988. Senast ändrad 2014.
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1988950-om-kulturminnen_sfs-1988-950/

Larsson-Snygg. D, 2007: *En kvantitativ studie av organiserade skogsentreprenörer i Sverige.* Examensarbete i Skogshushållning, SLU- skogsmästarprogrammet.
http://stud.epsilon.slu.se/569/2/Larsson-Snygg_D_091029.pdf

Miljöbalk 2015: *Första avdelningen.* Utfärdad 1998-06-11. Senast ändrad 2015-03-25.
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM>

Prislista 2014: *Prislista för abonnemang av informationssystemet Regelrätt*

PEFC 2015: *Hemsidan för PEFC Entreprenörs-certifiering*
<http://pefc.se/entreprenorscertifiering-2/>

Skogforsk 2009: Hemsida för APSE, *Om APSE*, Hämtat 2015-03-30

Svenska Dagbladet 2014: *Artikel SVD näringsliv 8 aug 2014*
http://www.svd.se/naringsliv/stora-enso-havdar-att-brandvakt-fanns_3809964.svd

Skogsstyrelsen 2015: *Hemsida för Skogsstyrelsen*
<http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Lagen/Skogsvardslagen/>

SMF 2015: *Hemsida för branschorganisationen SMF. Hämtat från sidan om medlemskap.* www.Skogsentreprenad.nu

Skogen 2015: *Hemsida för tidningen Skogen. Hämtat från fliken ”Tidning”*

Skogsstyrelsen 2014: *Antal arbetstimmar i skogsarbete med fördelning på landsdel samt för hela landet år 2013.* Skogsstatistisk årsbok. Tabell 12.5, Sida 244.

Skogsstyrelsen 2015: *Skogsstyrelsens hemsida. Äga och bruka – Lagen.*
<http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Lagen/Skogsvardslagen/>

Skogsstyrelsen 2014: *Skogsstatistisk årsbok.*
<http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/Skogsstatistisk-Arsbok/Skogsstatistiska-arsbocker/>

Telekomidag 2013: Artikel publicerad 17 dec. 2013.
<http://telekomidag.se/9-av-10-salda-mobiler-ar-smartphones/>

Trafikförordning 2015: Utfärdad 1998-09-17. Senast ändrad 2015-03-20.
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19981276.htm>

TS mediefakta AB 2014: Hemsida för TS Mediefakta, revisionsföretag inom tidningsbranschen. Hämtad 2015-02-26
<http://www.ts.se/mediefakta-upplagor/snabbfakta?mc=004070>

8. Bilagor

Bilaga 1.

1. Genom vilka kanaler får du information om nya regler, lagar och förordningar?

- Branschtidningar
- Websidor
- Nyhetsbrev (e-post)
- Beställare (t ex inköpare, produktionsledare)
- Övrigt (vad?)

2. Hur upplever du tillgängligheten till sådan information?

- Lättillgänglig
- Ganska tillgänglig
- Svårtillgänglig

3. Upplever du att beställaren (tex inköpare) tar på sig ansvar för att informera dig om nytillkomna regler etc.?

- Nej, inte alls
- Ja, litegrann
- Ja, absolut

4. Förväntar du dig detta av beställaren (inköpare, produktionsledare)?

- Nej, inte alls
- Ja, litegrann
- Ja, absolut

5. Vilka anledningar kan göra det svårt att hålla sig uppdaterad?

- Inga
- Tidsbrist
- Otydlighet
- Svårtillgänglig information
- Övrigt (vad?)

6. Har du tillgång till tjänsten "Regelrätt skogsbruk" och hur ofta använder du i så fall tjänsten?

7. Skulle en app, t ex kopplat till regelrätt skogsbruk vara ett bra hjälpmedel?
Varför/varför inte?

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Fakulteten för teknik
391 82 Kalmar | 351 95 Växjö
Tel 0772-28 80 00
teknik@lnu.se
Lnu.se/fakulteten-for-teknik